

Egy riporter emlékeiből

1933-ban péntekre esett május 12-e. Álomból ébresztett fel Kéhli Feri barátom, az óbudai vendéglős diáasztia várományosa. Taxin hozta a hírt szomorúan: meghalt Krúdy Gyula.

A rádió még nem mondott híreket, de nem is volt ez akkoriban divat, híreket csak déiben mondtak. Nem ért váratlanul a halál híre, mert éjszaka, lapzártja után hazafelé indulóban az Aradi utcai szerkesztőségből, a kapuban találkoztam a „nagy Kellérel”. (Keller Andort neveztük így, mert öccse, Dezső volt akkoriban a „kis Kellér”.) Újságolta, hogy Krúdy Gyula aznap délután „kivételesen” hiányzott a Khéliben az asztalfőről. Állítólag délelőtt valahol megbántották, annyira a szívére vette a dolgot, hogy rosszul lett. (Később más forrásból értesültünk, hogy dr. Antal István, Gömbös, áspis természetéről hírhedt sajtófőnöke okozta a bánatot az író lelkében.)

Amikor a halálhír nyomán Ferivel Óbuda felé taxiztunk, Kellér további szavai ötlöttek emlékezetembe: — Két napja még mennyire örült Seybál jó lovaglásának a galoppon. Most meg újra beteg...

S keringtek bennem az emlékek, a gyerekkor mélyéből is előtörve. Apámat Siófokon kedvelte meg, amikor 1913-ban a Festetich ménes autszájder kancáján kereken ezer arany koronát nyertek. Húsz éve, Istenem:... Elete utolsó három évében hányszor egvengette utamat a szabócsi származású Lázár Miklós főszerkesztőnél.

A Templom utcába érve a kedves öreg mesebeli házban már ott találtam Bakos Ákost, „Az Est” nagyhírű riporterét. Tőle tudtam meg, hogy hajnalban álmában érte Krúdyt a halál. Arca kisimult, feje a jellegzetes testtartásban oldalra billentve. Olyan szép volt,

mint fiatalon. A szekrénykén csonkig égett a gyertya, az ágyánál a földön a Szentiványi álom egy fűzött példánya.

A szerkesztőségekben és mindenütt ahol csak megfordult, élt, írt étkezett: döbrent csönd lett. Nem legenda, hogy afféle kegyeletes, többnyire derűvel átszőtt anekdotázásba kezdtek a régi társak, meg a pincérek és cigányok, akik kiszolgálták és mulattatták. A rádió még mindig nem közölte a halálhírt, de megkezdtek a méltatások sorát a déli lapok majd a reggelsek. Az Est, a Pesti Napló és a többiek. Bakos Ákos, Kárpáti Aurél, Pethő Sándor, Mársai Sándor, Relle Pál, Fehér Árpád, (a barát Nagyváradról!) Nagy Endre, Schöpflin Aladár.

A Kerepesi úton vasárnap temették. Krúdy koporsóját a Jókai lepel borította, s az író körül az irodalom nagyjai. A fiatal újságírók élén Keller Andor és Babay József, közelünkben a zöld gyeplő ünneplő zsokei; Seybál Klimscha, Gutai, az utóbbi „lovassévek” sikerlovasai. S még nagyobb tömegben egy fekete sereg: 12 neves primás teljes zenekarával. Az élre a nyíregyházi Sárai Elemér állt, mellette Debreceni Kiss Béla (akinek esküvői tanúja volt!) és Óbudáról Győri Parádi Józsi. Ószinte szavak hangzottak Krúdy egyéniségéről, igaztalan mellőzéséről, romantikus életéről, mely Imitt-amott mostoha is volt. Magyarai Imre a világhírű hegedűs, körültekintve, elérékenyülten sügta a mögötte álló Márai Sándornak: — Író úr! Itt több a szakmabeli, a roma, meg a zsoké, mint a „civil”... Márai ugyancsak halkán: — Az írók íróját temetjük...

Aztán Sárai zendített rá, mögötte Parádi Józsi: Krúdy kedvelt dalát húzták: „Viszik a menyasszony ágyát”...

Szabó József